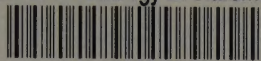

School of Theology at Claremont

10017019708

BV
601.6
I5
W37
1869

The Library
of the
CLAREMONT

SCHOOL OF THEOLOGY

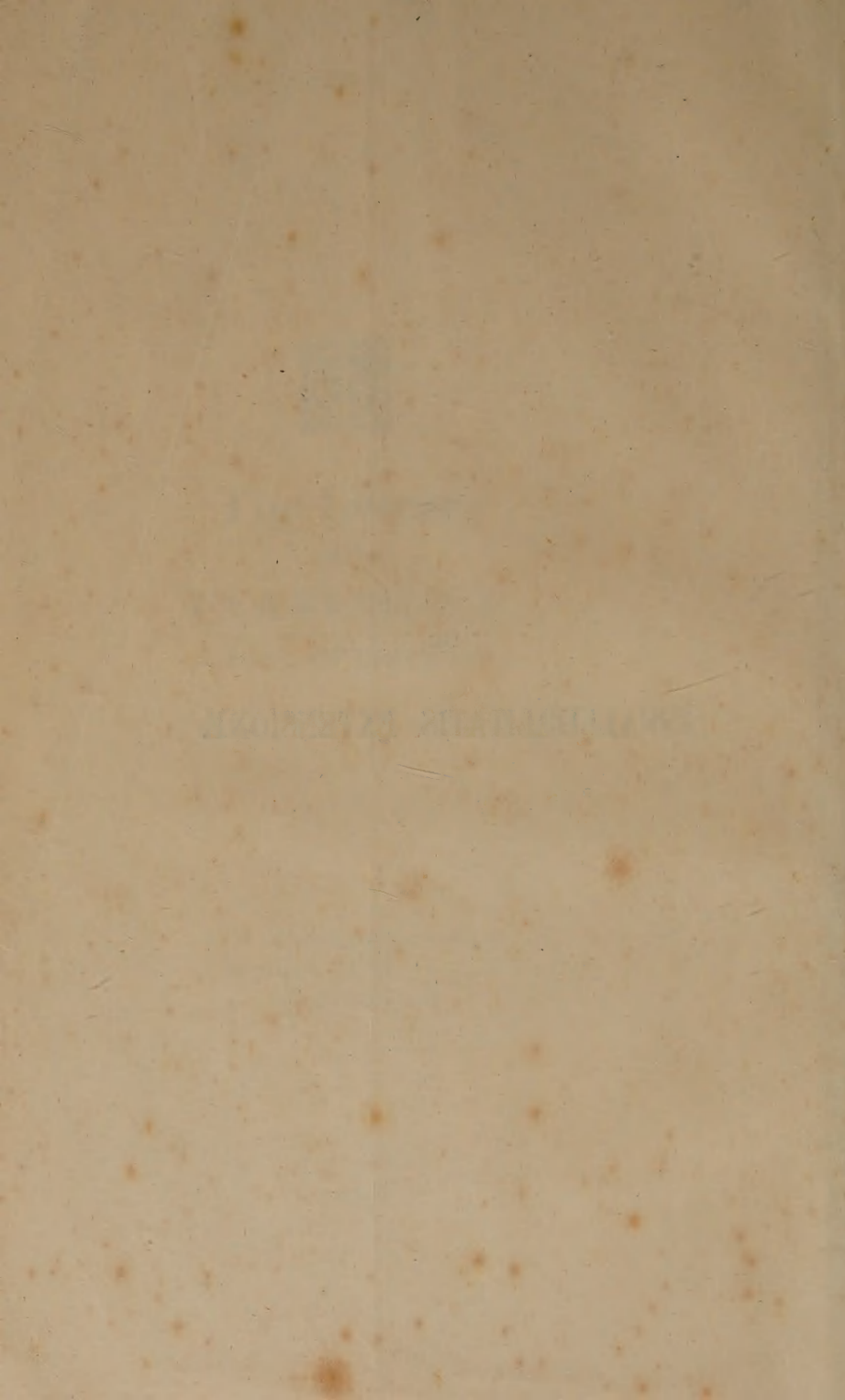
1325 North College Avenue
Claremont, CA 91711-3199
1/800-626-7820

Fr. von Hengel.

From the Author.

DE

INFALLIBILITATIS EXTENSIONE.

B V
604.6
.I5
W37
1869

DE

INFALLIBILITATIS EXTENSIONE

THESES QUASDAM ET QUÆSTIONES

THEOLOGORUM JUDICIO

SUBJICIT

GULIELMUS GEORGIUS WARD, D.PH.

LONDINI:

APUD BURNS, OATES, ET SOC.

17 ET 18, PORTMAN STREET, PORTMAN SQUARE,
ET 63, PATERNOSTER ROW.

1869.

LIBRARY
CLAREMONT SCHOOL OF THEOLOGY
1325 N. COLLEGE AVE.
CLAREMONT, CA 91711-3199

LONDINI :

WYMAN ET FILII, TYPOGRAPHI, GREAT QUEEN STREET,
LINCOLN'S INN FIELDS, W.C.

PRÆFATIO.

HÂC nostrâ ætate Catholici illi, qui errores a Pontifice proscriptos nolunt deserere, non tam de “subjecto” quam de “objecto” infallibilitatis verba faciunt. Objectiones quippe suas non ex eo sumunt, quod Pontifex sine episcoporum assensu infallibiliter docere nequeat; sed ex eo quod ipsum corpus episcoporum, cum Capite conjunctum, infallibiliter (ut oblaterant) non doceat, nisi in materiâ strictissime theologicâ et dogmaticâ.

Hujus autem rei causæ satis obviæ facile memorari possunt. Primo etenim episcopi hodie tam unanimiter Pontificis infallibilitatem agnoscunt loquentis ex cathedrâ, ut omnibus ejus definitionibus paratissimo animo obsequantur. Quod cum ita sit, doctrinæ (quæ appellantur) Gallicanæ nullam omnino secum afferunt libertatem a quâvis definitione Pontificiâ recedendi: quidquid enim doceat Pontifex, id ipsum sine morâ docent episcopi.

Deinde vero hoc tempore Catholicorum male sentientium hæc plerumque culpa est, quod, indifferentismi

labe plus minusve aspersi, ad quæstiones philosophicas, politicas, historicas, libere mentem convertant, nullâ omnino ratione habitâ veritatum illarum revelatarum, quibuscum sæpenumero hæ quæstiones tam arcte connectuntur. Hinc fit ut quicquid intra sphæram strictissime dogmaticam Ecclesia decernat, satis libenter accipiant, quum de rebus theologicis nihil omnino curent, nihil omnino cogitent; decisionem tamen aliquam iidem ægerrimo animo ferant, quæ de doctrinis politicis, socialibus, philosophicis, promulgetur. Nec mirum igitur, si prætextum qualemcunque avide arripiant, cujus ope, sine Catholici nominis apertâ et omnimodâ jacturâ, ab hujusmodi decisionibus declinare possint. Itaque palam prædicant, declarationibus illis Pontificiis, quæ non stricte sint dogmaticæ, exterius quidem obsequium, minime vero interiorem assensum deberi.

Quid autem ex hâc sententiâ sequatur, non parvi est momenti ut perpendamus. Omnes fere A catholici, et ex Catholicis ipsis plures quam esset optandum, in quæstionibus (ut jam diximus) philosophicis, historicis, politicis, libere evagantur, nullâ omnino ratione habitâ veritatum illarum revelatarum, quibuscum hæ quæstiones sæpenumero tam arcte connectuntur. Hi viri igitur, ut patet, in varios errores graves incident, qui primario quidem et in proximâ suâ materiâ philosophici sint, politici, historici; secundo autem et reductive ad materiam fidei et morum omnino pertineant. Per errores autem hujusmodi Depositum Fidei non minus oppugnatur et in animo

fideliū periculis objicitur, quam per errores directe et proxime theologicos. Immo longe gravioribus periculis per illos quam per hos errores Depositum sæpe-numero objicitur, utpote subtilioribus et occultioribus. “Libri enim qui doctrinam continent aperte falsam et malam nonnisi volentes decipiunt aut forte omnino ignaros; at vero qui venenum occultum gerunt etiam prudentiores fallunt. Unde non raro contingit ut perniciosiores sint ac virus longius profundant, quam ii, quorum aperta corruptio fideles, salutis suæ non immemores, a lectione dehortatur.”* Fidei igitur periculosissima est illa sententia, quæ Ecclesiæ infallibilitatem in rebus hujusmodi dijudicandis negat.

Porro hoc præsertim tempore, ut jam diximus, ii qui mundano vel indocili spiritu aguntur, plerumque de rebus stricte dogmaticis nihil omnino curant, nihil omnino cogitant. Et ita ad conclusionem quandam devenimus, quæ, ut mihi quidem videtur, a theologis hodiernis præ oculis vel maxime haberi debet. Spiritus erroris, mundanæ cupiditatis, rebellionis intellectualis,—spiritus ille a quo sæculis prioribus tot hæreses, tot errores dogmatici pullulaverunt—hæc nostrâ ætate aliter se prodet. Prævus ille spiritus, inquam, hæc nostrâ ætate longe rarius se prodet in rebus directe theologicis, quam in rebus primario philosophicis, politicis, historicis, quæ tamen cum Deposito Fidei arctissime connectuntur.

* Hæc verba, ab alio auctore scripta, citat Dr. Murray, De Ecclesiâ, d. 17, n. 53.

Ad eandem vero conclusionem per aliam prorsus viam deducimur.

Syllabus ille celeberrimus, Pii IX. jussu editus, complectitur “præcipuos nostræ ætatis errores.”* Ex his autem erroribus, ut cuivis legenti statim patebit, pauci admodum sunt stricte theologici. Ipsa illa de Matrimonio Christiano placita, quæ in capite octavo reprobantur, ab eorum fautoribus maximâ ex parte propugnata sunt, utpote cum pravis principiis, non tam theologicis, quam politicis, connexa; scilicet utpote quæ ad consecraria quædam *politica* ducant, Ecclesiasticæ potestatis subversiva. Et idem (mutatis mutandis) de aliis quibusdam erroribus theologicis in Syllabo reprobatis dici potest.

Hæc autem cum ita se habeant, exitiosa est quidem, et hoc potissimum tempore vel maxime exitiosa sententia, quæ Ecclesiæ infallibilitatem et auctoritatem in docendo ad materiam stricte et primario theologicam restringere velit. Ea enim sententia Ecclesiam inermem et imbellem relinqueret contra ipsos illos errores, qui hodie omnium sunt longe frequentissimi, et longe Deposito periculosissimi. “Vana prorsus et inefficax esset auctoritas illa” ad Depositum custodiendum Ecclesiæ data, “si ea omnia damnanda non complecteretur, quibus fides et mores quovis modo

* “Syllabus complectens præcipuos nostræ ætatis errores, qui notantur in Allocutionibus Consistorialibus, in Encyclicis, aliisque Apostolicis Litteris Sanctissimi Domini nostri Pii Papæ IX.” Jam vero in Encyclicâ “Quantâ curâ” idem Pontifex declarat errores, a se in Allocutionibus et Litteris Apostolicis damnatos, *simpliciter* esse “præcipuos tristissimæ nostræ ætatis errores.”

vere periclitarentur. Tunc enim auctoritatem haberet Ecclesia, immo mandatum Dei gravissimum, finem quendam exequendi, sine auctoritate media adhibendi, quæ absolute necessaria sunt ad finem illum assequendum.” * Non parvi igitur est momenti, ut contra hanc tam exitiosam sententiam ex principiis theologicis argumentum aliquod deducatur.

Quod si res de quâ agitur plene elucidanda sit, alteram quandam oportebit aggredi quæstionem. Ut de ceteris Pontificibus taceam, Pius IX. saltem (ipso teste) errores de quibus locuti sumus non per Bullas Dogmaticas damnavit, sed per “plures in vulgus editas Encyclicas et Allocutiones in Consistorio habitas aliasque Apostolicas Litteras.” Non omnes autem Allocutiones, non omnes Litteræ Apostolicæ, non omnes etiam Encyclicæ definitiones aliquas continent ex cathedrâ promulgatas. Circa has igitur Allocutiones et Literas Apostolicas allaborandum est, ut satis dignoscatur in quibusnam illarum Pontifex ex cathedrâ loqui, et quidnam ex cathedrâ docere, jure censeatur.

Jam vero, quo magis quæ dixi lectori benevolo arridere possint, eo magis contra me ipsum locutus esse quibusdam forsitan videbor. Quomodo enim—interrogabit aliquis—ferri potest, ut ego merus laicus de rebus theologicis tam gravibus ausus sim disserere?

Pauca igitur de me ipso loqui liceat. Cura “Revisionis” quam dicunt “Dublinensis” (the *Dublin*

* Murray, de Ecclesiâ, d. 27, n. 53.

Review) a superioribus ecclesiasticis jam a sex annis mihi commissa est. In hunc autem finem omnium potissimum incubui, ut de Pontificis principatu civili — de libertate conscientiae, cultuum, librorum — de rebus omnibus philosophicis — quæ ab Ecclesiâ probata sunt sequeretur, et contradicentes pro viribus redarguerem. Aliqui vero sunt in Angliâ Catholici, qui Ecclesiæ infallibilitatem et auctoritatem in docendo ad solas definitiones fidei restringunt: alii longe plures qui, saltem in rebus philosophicis, Ecclesiæ judicium parvi faciunt: alii plurimi — et ii quidem aliquando pietate insignes — qui non modo infallibilitatem v. g. Encyclicæ “*Mirari vos*” palam denegant, verum etiam doctrinæ in eâ traditæ scienter contradicunt; ex eo præsertim, quod circa politicas potius quam theologicas doctrinas versetur. Quum autem theologorum opera adibam, quo ex thesauris eorum arma depromerem ad errores hos profligandos, vidi theologos etiam gravissimos (quatenus invenire potuerim) quæstiones hujusmodi non tam explicite aut saltem non tam plene tractâsse, ut objectionibus hodiernis ex illorum scriptis omnino satisfacere possimus.* Nihil igitur restabat, quam ut principia antiqua ad nova rerum adjuncta applicare conarer, et de re tam gravi pro viribus meis theologice scriberem. Et hoc quidem eo minus aggredi recusavi, quia (quamvis sim laicus) in theologiâ tamen non plane sum hospes; presbyter enim olim fui in sectâ Anglicanâ, et rebus theo-

* Eo tempore de quo loquor, nondum prodierat D^{is} Murray de Ecclesiâ tomus tertius.

logicis jam a pluribus annis non omnino perfunctorie incubui. Insuper autem—quod præcipuum est—tres sacerdotes ab ordinario meo (Archiepiscopo Westmonasteriensi) censores theologici constituti sunt omnium, quæcumque in Revisione Dublinensi proferuntur.

Hinc autem controversia quædam theologica exorta est. Quidam etenim existimârunt me extra justos limites tum Pontificis infallibilitatem extendisse, tum etiam obligationem quâ Catholici omnes obstringuntur, decisionibus quibusdam quæ non stricte sint infallibiles—decisionibus v. g. doctrinalibus Congregationum Romanarum—intellectum firmiter subjiciendi. Placitis quidem meis non immobilis adhæreo; sed contra nihil magis desidero, quam ut per theologorum judicium ea corrigantur. Idcirco quæ a me Anglice subinde scripta sunt, ea in breve quoddam compendium Latinum (quantum fieri posset) redegei, ut a theologis facilius legantur et recenseantur.* Enixe autem eos flagito, ut erroribus meis (qualescunque esse possint) rite reprehensis, Ecclesiæ perfectam et sinceram de materiâ quam tractavi doctrinam sub plenâ luce exhibere velint.

* Unam quandam sententiam, quam sæpe protuli, jam (melius instructus) revoco: videatur nota ad p. 33. Videantur etiam quæstiones prima et secunda.

INDEX.

PRÆFATIO Pag. 5

PRÆNOTANDA 17

THESIS PRIMA—

Ecclesia infallibilis est, non solum quum propositiones aliquas anathematizat tanquam hæreticas, sed etiam quum eas censurâ quâdam minore perstringit: quum eas v.g. proscribit, utpote erroneas, hæresi proximas, falsas, scandalosas, temerarias, &c. &c. 18

THESIS SECUNDA—

Ecclesiæ infallibilitas non ad ea restringitur quæ actualiter aut virtualiter in Deposito continentur, sed latius patet. Ad omnes scilicet veritates extenditur, quas ita cum Deposito connecti Ecclesia judicare possit, ut nisi Catholici eas firmiter teneant, Depositum ipsum vel non possit, vel minus bene possit, in totâ suâ plenitudine servari et custodiri 19

THESIS TERTIA—

Veritates multæ, quæ primario et in materiâ proximâ non theologicae sunt sed philosophicae, politicae, historicae, physicae, ita tamen cum revelatis connectuntur, ut earum declaratio ad Depositum rite custodiendum utilissima sit et aliquando etiam necessaria. Veritates has Ecclesia infallibiliter declarare potest 22

THESIS QUARTA—

Quum Ecclesia declarat veritates aliquas ita cum Deposito connecti, eo ipso illas in materiâ fidei et morum contineri pronuntiat 23

THESIS QUINTA—

Ecclesia non raro infallibiliter docet, non modo quum definitam aliquam propositionem vel confirmat vel reprobatur; sed etiam quum (prolixè etiam quandoque et rhetorice) expositionem promulgat doctrinæ Catholicæ Pag. 24

THESIS SEXTA—

Non omnes Pontificis expositiones doctrinales ex cathedrâ prodeunt. Interdum loquitur, non ut Ecclesiam doceat, sed ut privatum aliquem vel particularem aliquam Ecclesiam doctrinaliter admoneat. Expositiones autem hujusmodi, quamvis quam maximâ gaudeant auctoritate, non pro omnino infallibilibus habendæ sunt 26

THESIS SEPTIMA—

In expositionibus doctrinæ quæ ex cathedrâ prodeunt, non omnia sunt infallibilia, sed ea tantum quæ sunt pars integralis ipsius definitionis 28

THESIS OCTAVA—

Gregorius XVI. Encyclicam “Mirari vos” ex cathedrâ procul omni dubio promulgavit 28

THESIS NONA—

In pluribus Encyclicis Epistolis, et Allocutionibus in Consistorio habitis, aliisque Apostolicis Litteris, Pius IX. locutus est ex cathedrâ 32

THESIS DECIMA—

Deus Pontificem minime obligavit ad formam aliquam determinatam loquendi ex cathedrâ. Tantummodo requiritur, quod vel in ipso illo Acto Pontificio, vel alio quocumque modo, intentionem Ecclesiæ totius edocendæ Papa satis manifestet ... 33

THESIS UNDECIMA—

Locutio quædam potest esse ex cathedrâ, etiamsi obligatio assensum præstandi non diserte exprimitur, sive per vocem “anathema” seu alio quocumque modo 35

THESIS DUODECIMA—

Locutio quædam potest esse ex cathedrâ, quæ, quoad ipsam ejus
formam, ad Ecclesiam Universam non dirigatur: quæ v. g.
ad episcopum aliquem vel etiam laicum inscribatur... Pag. 36

THESIS DECIMA TERTIA—

Si in Epistolâ aliquâ Pontificiâ declaretur aliquam propositionem
esse hæreticam, erroneam, temerariam, &c., vel esse reve-
latam, certam, Catholicam, &c., Epistola ea ex cathedrâ
prodiisse plerumque censenda est 36

THESIS DECIMA QUARTA—

Omnes errores, qui in Syllabo recensentur 8^a die Dec. 1864 promul-
gato, a Pio IX. ex cathedrâ reprobati sunt 37

QUÆSTIO PRIMA—

An quoties Pontifex in expositione quâdam doctrinali fideles
omnes quid ab eis pro certo tenendum sit edoceat, eo ipso
ex cathedrâ loqui censendus sit 38

QUÆSTIO SECUNDA—

An Congregationum Romanarum ea omnia decreta doctrinalia,
quæ Pontificis confirmationem expresse et verbis conceptis
præ se ferunt, pro Pontificis decisionibus infallibilibus
habenda sint 39

THESIS DECIMA QUINTA—

Omnibus definitionibus Pontificiis ex cathedrâ editis, quibus Epi-
scopatûs consensus accesserit, debetur (objective saltem) sub
mortali assensus interior firmus et absolutus, tanquam infal-
libiliter veris... .. 42

THESIS DECIMA SEXTA—

Quum omnes Pontifices, qui quâcunque occasione de materiâ eâdem
agunt, uno ore ac sensu conveniunt et collimant ad aliquid
idem ad doctrinam Catholicam pertinens asseveranter abso-
luteque pronuntiandum—etiamsi id non explicite docuerint
ex cathedrâ—illorum tamen consensus habendus est tanquam
indicium certum doctrinæ in Sanctâ Sede permanentis, quæ
igitur infallibiliter sit vera 43

THESIS DECIMA SEPTIMA—

Decreta doctrinalia a Congregationibus Romanis promulgata
 maximæ sunt auctoritatis. Illis interior quidam et firmus
 assensus a quovis Catholico debetur, licet non omnino (si ita
 loqui liceat) irreformabilis. Idem a fortiori dicendum est de
 Pontificis declarationibus doctrinalibus (si quæ sint) doctrinam
 aliquam tanquam a quovis Catholico pro certâ tenendam
 docentibus, quæ non stricte sint infallibiles ... Pag. 45

CONCLUSIO 47

PRÆNOTANDA.

UT tota res magis perspicua evadat, principia aliqua hic memorabimus, quæ in sequentibus tamquam certa supponentur.

1. Quâcumque infallibilitate gaudeat Ecclesia Docens, eâdem gaudet Pontifex. Ita longe plures et graviores theologi.

2. Voces autem illæ “infallibilis,” “infallibiliter,” vel aliæ præcise æquivalentes, vix et ne vix quidem in determinationibus Pontificiis reperiuntur. Non ipsi Canones Tridentini—non ipsa Immaculatæ Conceptionis definitio—totidem verbis infallibiles ab Ecclesiâ appellantur.

3. Ad Pontificis infallibilitatem spectat, ut nullam ampliorem infallibilitatem in actu exercito sibi vindicet, quam revera possideat. “Hoc ipso” ait Bouix (de Papâ, tom. 2, p. 236), “quod aliquid definiat et credendum præcipiat, hoc ipso simul definit et credendam præcipit *competentiam* suam quoad rem definitam.” Si scire igitur velimus quanta sit infallibilitatis Pontificiæ extensio, nihil ulterius quærendum est, quam ut sciamus quanta sit extensio quam in actu exercito Pontifex sibi vindicet.

4. In quibuscumque decretis Pontifex fideles ad assensum anteriorem et omnino absolutum præstandum obliget, decretorum illorum infallibilitatem in actu exercito docet et proponit.

5. In omnibus igitur illis definitionibus Pontifex infallibilis est, ad quas interiori absolutoque prorsus assensu tenendas fideles omnes obligari velit.

6. Pontifex nunquam stricte infallibiliter loquitur, nisi quum loquitur (ut aiunt) ex cathedrâ; scilicet quum loquitur utpote Doctor Universalis ex Apostolicâ auctoritate docendi. Si constat illum fideles omnes ad assensum omnino absolutum velle obligare, eo ipso constat (ut jam diximus) illum loqui infallibiliter, ideoque

ex cathedrâ. Contra, si constat illum loqui ex cathedrâ, eo ipso constat illum fideles ad assensum omnino absolutum obligare.

Principia hæc ab omnibus facile accipientur quibuscum controversia esse potest, si pauca excipias quæ ad Gallicanismum referuntur. Ipsi autem Gallicani, ut spero, thesibus sequentibus ut plurimum assentientur, si in quovis casu Pontificis voci Episcoporum concentum accessisse velint supponere.

In hoc loco definitionem etiam quamdam utile erit præmittere.

“Depositum,” ut aiunt, “Fidei” illas omnes et solas veritates complectitur, quæ a Deo immediate revelatæ sunt et ab Apostolis immediate Ecclesiæ traditæ.

THESIS PRIMA.

Ecclesia infallibilis est, non solum quum propositiones aliquas anathematizat tanquam hæreticas, sed etiam quum eas censurâ quâdam minore perstringit: quum eas v.g. proscribit, utpote erroneas, hæresi proximas, falsas, scandalosas, temerarias, &c. &c.

Non desunt auctores graves et gravissimi, qui quum quamdam prorsus diversam quæstionem directe præ oculis habent, infallibilitatem videntur ad ea restringere quæ in Deposito Fidei actualiter continentur. Sed hi ipsi auctores, quum mentem suam magis diserte explicant, se nil tale sentire manifestissime ostendunt. Murray quidem affirmare non dubitat (De Ecclesiâ, d. 17, n. 63) sententiam, cui thesis nostra opponitur, “etiam ad hodiernum diem ne unum quidem pro se habere gravem et doctrinæ probatæ theologum.”

Hujusce autem thesis prima et directa probatio ex eo conficitur, quod Ecclesia infallibilis sit in toto suo magisterio.

“Ecclesia,” ait Perrone, “officium exequitur magistræ . . . in ministerio quotidiano quo vivâ voce et praxi fideles iis omnibus instruit, quæ ipsis intemeratâ doctrinâ et moribus informandis conferunt, eosque veluti manu ducit ad æternæ salutis iter capessendum. Ad . . . hæc præstanda Christum Ecclesiam suam

infallibilitate instruxisse contendunt Catholici.” (De Locis, n. 347.)

Quandocunque autem propositiones Ecclesia damnat tamquam erroneas, vel hæresi proximas, vel aliâ censurâ dignas, nihil aliud facit quam, ut Patris Perrone verbis utamur, “fideles iis instruit quæ ipsis intemeratâ doctrinâ et moribus informandis conferunt.” Hæ igitur censuræ, tamquam in ipso Ecclesiæ magisterio inclusæ, proculdubio sunt infallibiles.

Alterum et invictissimum hujus thesis argumentum eruitur ex Bullis illis celeberrimis “Unigenitus” et “Auctorem Fidei.” In Bullis illis plurimæ notæ doctrinales propositionibus variis inuruntur: et in utrâque “perpetuo valiturâ” Constitutione, Pontifex præceptum strictum Catholicis cunctis explicite et totidem verbis imponit, ne de propositionibus proscriptis aliter *sentiant* quam in Bullâ declaretur. “In omnibus” autem, “illis definitionibus Pontifex infallibilis est, ad quas interiori absolutoque prorsus assensu tenendas fideles omnes obligari velit.” Videatur principium 5^m (p. 17). Pontifex igitur proculdubio has censuras minores infallibiliter proferre potest.

THESIS SECUNDA.

Ecclesiæ infallibilitas non ad ea restringitur quæ actualiter aut virtualiter in Deposito continentur, sed latius patet. Ad omnes scilicet veritates extenditur, quas ita cum Deposito connecti Ecclesia judicare possit, ut nisi Catholici eas firmiter teneant, Depositum ipsum vel non possit, vel minus bene possit, in totâ suâ plenitudine servari et custodiri.

Veritatum “virtualiter revelatarum” non unum est genus. Est veritas quædam “virtualiter revelata,” quæ ex duobus principiis revelatis logice deducitur. Est alia, quæ ab altero principio

revelato et altero naturaliter cognito jure infertur. Est alia denique forsan, quæ ex quâvis duarum priorum per *ulteriorem* logicum processum deducitur.

Non desunt Catholici, qui Ecclesiæ infallibilitatem ad has “virtualiter revelatas” veritates extendunt quidem, sed et restringunt. A quovis autem Catholico certissimum censi debet, Ecclesiam veritates etiam illas infallibiliter determinare posse, quæ—ante Ecclesiæ determinationem—nec actualiter nec virtualiter revelatæ sunt; sed quæ ad Depositum *protegendum* necessariæ vel utiles ab Ecclesiâ judicantur. Veritates hujusmodi “protectivas” appellare possumus; et de his sermo est in hâc thesi.

Veritatum harum “protectivarum” exempla aliqua jam pergitur subjicere; per quæ satis apparebit, thesim hanc secundam a nemine Catholico jure posse in dubium revocari.

1. Exemplum primum sit tale factum dogmaticum, quale v.g. sensus Jansenii in libro “Augustinus” objective manifestatus. Ecce propositio certissime infallibilis: “Quinque quædam assertiones in Jansenii libro continentur, juxta sensum ejus libri legitimum et objectivum.” Dici non potest propositionem hanc—priusquam ab Ecclesiâ determinaretur—a principio aliquo revelato logice deduci potuisse. Ad hanc propositionem demonstrandam nulla syllogismorum catena effingi potest, quæ dogma aliquod revelatum contineat, tamquam vel unam unius syllogismi præmissam. Propositio est igitur “protectiva” non “virtualiter revelata.” Ecclesiam tamen infallibilem fuisse in eâ declarandâ, nemo Catholicus hâc nostrâ ætate inficiari audebit.

2. Deinde potestatem perpende, ab Ecclesiâ in omnibus sæculis sibi vindicatam, judicandi infallibiliter non de *doctrinis* tantum sed et de *personis* hæreticorum. Anathematizati sunt non Arianismus modo, Nestorianismus, Eutychianismus, sed et Arius, Nestorius, Eutyches. Ecclesia quidem non judicat de internis: attamen fideles sæpenumero obligavit ad tenendum, non tantum quod *placita* quædam sint hæretica, sed etiam quod *vir* quidam fuerit objective (ut ita dicam) hæreticus; quod vir quidam in manifestationibus suis externis sese hæreticum ostenderit. Propositionem hanc sequentem—cum multis similibus—infallibiliter docuit Ecclesia: “Arius doctrinam illam quæ Ariana nuncupatur revera docuit.” Hæc autem propositio mere est “pro-

ectiva ;” nec, priusquam Arius damnaretur, a principio aliquo revelato per logicum aliquem processum deduci potuit.

3. Exemplum tertium sumatur a vocibus, ut ita dicam, Ecclesiasticis. “Ecclesiam jus habere verba quædam statuendi et quasi consecrandi, tanquam definite et etiam, inter ea quæ circumferuntur, sola apta et aptissima ad dogma aliquod significandum, ex ejus praxi patet. Eam vero in ejusmodi terminis statuendis infallibilem esse ex eo patet, quod alioquin errare posset in fide docendâ et conservandâ : in illis enim statuendis intendit et docere fidem et eam aptiori modo puram et securam conservare.” (Murray, de Ecclesiâ, d. 17, n. 102.) Sequentem igitur considera propositionem : “Vox illa ‘homœousios’ id ipsum dogma de Dei Filii Naturâ, quod Catholici omnes agnoscunt, aptissime exprimit.” Hæc propositio—priusquam vocem illam Ecclesia usurpâset—a principiis revelatis minime profluxit. In propositione tamen hujusmodi “protectivâ” Ecclesia infallibilis censenda est.

4. Conclusio eadem eruitur e propositionibus variis quas Pontifices identidem infallibiliter reprobaverunt. Pius VI. v.g. docet, in Constitutione “Auctorem Fidei,” Clementem IX. pacem Ecclesiæ non reddidisse per approbationem distinctionis juris et facti (prop. 13) ; necnon sanctissimos viros et doctores magno Catholice religionis bono scholasticam excoluisse (prop. 76). Et multæ ejusmodi declarationes Pontificiæ facile adduci possent.

Porro thesim hanc secundam mirifice stabiliunt verba illa Pii IX. ex Constitutione “Gravissimas inter” deprompta, quæ apposite citat Murray (de Ecclesiâ, d. 17, n. 42) : “Ecclesia,” ita Pontifex loquitur, “ex potestate sibi a Divino suo Auctore commissâ, non solum jus sed officium præsertim habet . . . proscribendi et damnandi omnes errores, si ita fidei integritas et animarum salus postulaverint.” Contrariam vero sententiam damnat ut “erroneam, fidei et auctoritati Ecclesiæ injuriosam.” Omnes igitur errores ab Ecclesiâ infallibiliter damnari possunt, quorum damnationem “fidei integritas et animarum salus postulaverint.” Ecce illa ipsa thesis quam defendimus.

Denique juxta definitionem illam censuræ theologicæ quæ, testante P. Perrone, “vulgo dari consuevit” (de Virt. Theol., pars 1, n. 500), propositio aliqua censurâ notari potest quæ est “fidei *aliquo modo* nociva.” Juxta communem igitur theologorum

sententiam, non eæ tantummodo propositiones damnari possunt quæ Fidei sunt quocunque modo *contrariæ*, sed eæ quæ Fidei sunt *nocivæ*.

Hic autem, majoris perspicacitatis gratiâ, duas annotationes subjicere liceat. Harum altera non est nisi de modo loquendi. Veritates enim has "protectivas," etiam priusquam ab Ecclesiâ declarentur, aliqui forsan "virtualiter revelatas" appellabunt. Quicquid sit de hoc, saltem constat veritates hujusmodi, ante Ecclesiæ declarationem, a nullo principio revelato logice deduci potuisse.

Positâ tamen Ecclesiæ declaratione, hæ veritates procul omni dubio "virtualiter revelatæ" jure appellantur. Exemplum unum stabit pro omnibus. "Ecclesia infallibilis est in omnibus illis propositionibus declarandis, quas ad omnino absolute tenendum fideles omnes obligari velit": ecce principium revelatum. "Quinque illas assertiones in Jansenii libro vere contineri, propositio est ad quam omnino absolute tenendam Ecclesia fideles omnes vult obligari": ecce principium naturaliter cognitum. Ex his autem præmissis simul sumptis proxime sequitur, quinque illas assertiones in Jansenii libro revera contineri. Hæc veritas igitur—ex quo tempore Ecclesia illam declaravit—"virtualiter revelata" est.

THESIS TERTIA.

Veritates multæ, quæ primario et in materiâ proximâ non theologicæ sunt sed philosophicæ, politicæ, historicæ, physicæ, ita tamen cum revelatis connectuntur, ut earum declaratio ad Depositum rite custodiendum utilissima sit et aliquando etiam necessaria. Veritates has Ecclesia infallibiliter declarare potest.

Thesis hæc nullâ ulteriore probatione indigere videtur, nisi quæ in præcedentibus contineatur.

Attamen ut res bene intelligatur, tum Scyllam tum Charybdim evitare necesse est. Et primo quidem nihil docet Ecclesia nisi propter Depositum. De rebus theologicis curat propter se ipsas; de cæteris non curat nisi quatenus cum theologicis connectantur. Concipi potest v. g. systema aliquod philosophicum nec rationi nec experientiæ esse consentaneum; et tamen Deposito Fidei non nocere. Systema ejusmodi Ecclesia damnare non posset. Seu, ut rem eandem aliter dicamus, si placita quædam philosophica, politica, physica damnet Ecclesia, hoc ipso constat placita illa Fidei esse nociva.

Nihilominus quod theologice est falsum non potest esse philosophice verum. Idcirco si opinio quædam philosophica censurâ aliquâ theologicâ percellatur quæ illius falsitatem declaret, in ipsâ philosophiâ tractandâ opinionis illius falsitas pro certo habenda est. Ideoque, quamvis Ecclesia scientias humanas non doceat ex propriis earum principiis, eas tamen mirifice promovere et adjuvare potest.

THESIS QUARTA.

Quum Ecclesia declarat veritates aliquas ita cum Deposito connecti, eo ipso illas in materiâ fidei et morum contineri pronuntiat.

Martinus V. decreta illa, quæ adversus Wickleffum promulgata sunt, “totidem determinationes, conclusiones et decreta *in materiâ fidei*” appellat: quin et Concilium ipsum Constantiense de illis loquitur tanquam “determinationibus *in materiâ fidei*.” Jam vero inter Wickleffi propositiones damnatas hæ reperiuntur. “Universitates, studia, collegia, . . . et magisteria in iisdem sunt vanâ gentilitate introducta: tantum prosunt Ecclesiæ quantum diabolus” (prop. 29). “Decretales epistolæ sunt apocryphæ, et seducunt a fide Christi: et clerici sunt stulti qui student eis” (prop. 38). Harum autem propositionum contradictoriæ neque

immediate revelatæ sunt neque ab immediate revelatis logice deduci potuerunt: et tamen, ex Pontificis et Concilii testimonio, in materiâ fidei continentur. Veritates igitur, quas propter Depositi protectionem Ecclesia declarat, eo ipso in materiâ fidei et morum contineri censentur.

Hinc eruitur consecrarium, quod alicujus est momenti. Quum hic vel ille theologus infallibilitatem ad "materiam fidei et morum" restringit, non inde inferre possumus theologi illius vel in mentem venisse, ut de Ecclesiæ infallibilitate dubitaret in veritatibus "protectivis" declarandis.

Hic obiter de alio quodam modo loquendi verba faciemus. Mos est quorundam theologorum—forsan et ipsi Pontifices aliquando ita locuti sunt—ut veritates illas solas "dogmata" appellent, quæ a Deo revelatæ sunt; illas autem omnes veritates "doctrinas" nuncupent, quæ cum Deposito Fidei aliququaliter connectuntur. Ita et nos loquemur. Propositiones omnis generis—philosophiæ, historiæ, politiciæ, physices—"doctrinales" vocabuntur, quatenus ad Depositum Fidei referantur aut sint referibiles.

THESIS QUINTA.

Ecclesia non raro infallibiliter docet, non modo quum definitam aliquam propositionem vel confirmat vel reprobatur; sed etiam quum (prolixè etiam quandoque et rhetorice) expositionem promulgat doctrinæ Catholicæ.

Ex multis quæ exstant hujusmodi expositionibus, paucas proferam.

1. S. Leonis Epistolam, ad Flavianum inscriptam, infallibilem esse fidei regulam, ne unus quidem theologus unquam dubitavit; quamvis Gallicani, juxta sua principia, infallibilem eam fuisse negant, donec episcoporum assensus accessisset. Post illum

autem assensum, ut Bossuetii verbis utar, Epistola hæc “proposita est tanquam regula fidei perfectissima et certissima et non amplius retractanda.” Jam vero in Epistolâ illâ *definitas propositiones* S. Pontifex neque confirmat nec reprobat: totus est in *expositione* quâdam dogmatis Catholici plene et accurate elaborandâ.

2. Concilia aliqua Œcumenica definitiones suas ediderunt, non per modum *propositionum*, quales v.g. fuerunt S. Cyrilli anathematismi; sed per modum expositionis amplæ et diffusæ. Ita Sextum v.g. et Septimum.

3. Deinde Concilium Tridentinum non per “canones” tantum docet, sed etiam per “capitula” quæ totidem sunt *expositiones* doctrinæ Catholicæ. Hæc autem capitula non minus infallibilia esse quam ipsos canones, ex verbis Concilii manifestissime evincitur. In Sessione sextâ v.g. ita Patres pronuntiaverunt. “Sacrosancta . . . Tridentina Synodus . . . exponere intendit omnibus fidelibus veram sanamque doctrinam ipsius justificationis . . . *districte inhibentes* ne deinceps audeat quisquam aliter *credere*, prædicare aut docere quam præsentî decreto statuitur ac *declaturatur*.” Proxime sequitur primum capitulum: “Primum *declarat* Sancta Synodus, etc. etc.” Sedecim sunt hæc capitula; et post ea absoluta sic pergunt Patres Tridentini. “Post hanc Catholicam de Justificatione doctrinam, *quam nisi quisque fideliter firmiterque receperit justificari non poterit*, placuit Sanctæ Synodo hos canones subjungere; ut omnes sciant non solum quid tenere et sequi, sed etiam quid vitare et fugere debeant.” Capitula igitur docent quid vir Catholicus debeat “tenere et sequi,” canones vero quid debeat “vitare et fugere:” Capitula autem, non minus quam Canones, “fideliter firmiterque recipere” omnes Catholici jubentur.* In omnibus autem illis determinationibus, ut tam sæpe diximus, Ecclesia infallibilis est, ad quas interiori et absoluto prorsus assensu tenendas fideles omnes obligari velit.

Hinc tamen minime sequitur (ut id obiter adnotemus) *hæreticum* illum fore qui a doctrinâ in Capitulis Tridentinis expositâ scienter dissentiret, sed tantummodo eum mortaliter contra fidei virtutem esse peccaturum.

4. Bullam illam celeberrimam “Unam Sanctam” Suarezius

* Videatur Murray, de Ecclesiâ, d. 17, nn. 277–8.

appellat "definitionem Pontificis communi consensu Ecclesiæ receptam et approbatam." (De Fide, d. 20, s. 3, n. 22.) Hæc autem Bulla non est nisi doctrinæ Catholicæ, de mutuis sacerdotii et imperii relationibus, proluxa quædam *expositio*.

Pauca quædam alia exempla in sequentibus proferentur; sed quæ diximus abunde ad propositum sufficiunt.

Bene igitur fieri potest, et non raro fit, ut doctrinæ Catholicæ *expositio* quædam Pontificia ex cathedrâ prodeat. Contra indubitatum est, Pontifices varias expositiones doctrinales identidem edere, quæ non prodeant ex cathedrâ nec sint stricte infallibiles. Alicujus igitur momenti est, ut sciamus quænam ex his expositionibus tanquam infallibiles habendæ sint, et in quâ parte infallibiles. Hanc quæstionem, ut nobis quidem videtur, non satis elucidaverunt theologi; vel de eâ expendendâ non satis cogitaverunt; vel etiam opportunum non judicârunt penitus inquirere. In hac re quædam certa, quædam minus certa nobis videntur: a certis autem incipiemus.

THESIS SEXTA.

Non omnes Pontificis expositiones doctrinales ex cathedrâ prodeunt. Interdum loquitur, non ut Ecclesiam doceat, sed ut privatum aliquem vel particularem aliquam Ecclesiam doctrinaliter admoneat. Expositiones autem hujusmodi, quamvis quam maximâ gaudeant auctoritate, non pro omnino infallibilibus habendæ sunt.

Officium etenim Pontifici committitur, non docendi tantummodo sed etiam "regendi et gubernandi Ecclesiam." Porro ad *Gubernatorem* Ecclesiæ apprime spectat, ut privatos Catholicos et Ecclesias particulares de erroribus doctrinalibus moneat et ad veritatem

plenam reducat. Eodem fungitur "Gubernatoris," ut ita dicam, "Doctrinalis" officio, quum homines v. g. recenter ad fidem conversos quasi catechetice in doctrinâ Catholicâ instituit: quod officium Eugenius IV. præstitit in instructione suâ ad Armenos datâ. "Gubernatoris Doctrinalis" pariter munus obit, quum episcopis aut etiam Catholicis privatis rescribit, qui sententiam illius doctrinalem expetiverunt. "Respondent enim sæpe Pontifices ad privatas hujus aut illius episcopi quæstiones, suam opinionem de rebus propositis explicando, non sententiam ferendo quâ fideles obligatos esse velint ad credendum."* Ejusmodi probabilius fuit Nicolai I. ad Bulgaros responsio. Acta hujusmodi *Pontificia* sunt, sed non *ex cathedrâ*; a Pontifice prodeunt tanquam Pontifice, sed non tanquam Doctore Universali. "Hæc omnia," ait P. Perrone, "pro summâ auctoritate ex quâ diamanant magno semper in pretio habenda sunt ac humili mentis obsequio ac veneratione accipienda; nihilo tamen minus non constituunt definitionem ex cathedrâ."†

In controversiâ Monotheleticâ Honorius Epistolas suas ad Sergium scripsit, tanquam Ecclesiæ "Gubernator Doctrinalis." In officio hoc ita infauste se gessit, ut jure post mortem a S. Leone II. anathematisatus sit,—non tanquam hæreticus: absit!—sed tanquam hæreticorum fautor, confirmator et particeps criminis. Nullum omnino decretum promulgavit ex cathedrâ; immo Honorium ipsum ab hæresi Monotheleticâ penitus fuisse alienum, ex Epistolis ejus abunde constat. Attamen quæstionis insurgentis significationem et gravitatem minime perspexit; et Patriarchas Orientales monuit ut a vocabulo illo "geminæ operationis" abstinerent, quod tamen solum aptum fuit ad veritatem Catholicam et declarandam et custodiendam. Certissimum autem est eum nihil de illius vocabuli ineptitudine ex cathedrâ docuisse.

* Canus de Locis, l. 6, c. 8 ad 7.

† De Locis, n. 725, in notâ (2).

THESIS SEPTIMA.

In expositionibus doctrinæ quæ ex cathedrâ prodeunt,
non omnia sunt infallibilia, sed ea tantum quæ
sunt pars integralis ipsius definitionis.

Præambula Acti Pontificii, v. g., vel argumenta ad probationem allata, plerumque non intendit Pontifex tanquam infallibiliter vera proponere. Et alia aliqua “obiter dicta” sæpenumero in Acto quovis ejusmodi reperienda sunt, quæ a Pontifice proferuntur in ordine ad hortationes, consilia, &c. &c., sed non utpote partem integram experientia veritatis ejus quæ ab eo definitur.

In ipsis Conciliis Œcumenicis “definitio” est quæ sola “definitur.” Cætera in Actis contenta maximâ plerumque gaudent auctoritate, sed non pro iis promissa est Spiritûs Sanctus assistentia ut infallibiliter sint vera. Idem vero principium, ut patet, de Pontificis locutionibus ex cathedrâ omnino tenendum est.

Consectarium practicum, quod ex hâc thesi profluit, optime more suo evolvit Tanner: “Si in materiâ fidei Pontifex aliquod decretum edat ut Pastor Ecclesiæ, diligenter ex circumstantiis—occasione videlicet scribendi, quæstione propositâ, verbis decreti—judicandum erit quidnam directe docere aut determinare intendat Pontifex. Illa enim quæ in ejus rei dumtaxat *probationem* et *confirmationem*, aut alias *obiter* solum et *incidenter* dicta sunt, non cadunt sub definitionem; nec Papa ad ea credenda censetur velle obligare Ecclesiam.”—De Fide, n. 261.

THESIS OCTAVA.

Gregorius XVI. Encyclicam “Mirari vos” ex cathedrâ
procul omni dubio promulgavit.

In Encyclicâ enim “Singulari nos,” quam ad omnes Ecclesiæ episcopos Pontifex ille postea misit (die 23° Junii, 1834), hoc

expresse testatus est. "In Encyclicis nostris Literis"—scilicet "Mirari vos"—"datis die 15° Augusti, 1832, sanam et *quam unice sequi fas sit* doctrinam de propositis ibidem capitibus *pro nostri officii munere* Catholico gregi universo denunciavimus." Mox de doctrinâ illâ loquitur Gregorius XVI. "quam memoratis nostris Literis, tum de debitâ erga potestates subjectione, tum de arcendâ a populis exitiosâ indifferentismi contagione, deque frenis injiciendis evaganti opinionum sermonumque licentiâ, tum demum de damnandâ omnimodâ conscientiâ libertate teterrimâque societatum vel ex cujuscumque falsæ religionis cultoribus in sacræ et publicæ rei perniciem conflatarum conspiratione, *pro auctoritate* humilitati nostræ traditâ *definivimus*." Testante igitur Pontifice ipso, in Encyclicâ "Mirari vos" "pro officii sui munere," "pro auctoritate sibi traditâ," "*Catholicam doctrinam definivit*," "*quam sequi unice fas sit*." Prorsus impossibile est obligationem interioris assensûs omnino absoluti, quâ Catholici omnes astringantur, disertius exprimi. In omnibus autem illis determinationibus, ut toties argumentati sumus, Summus Pontifex infallibilis est, ad quas interiori et absoluto prorsus assensu tenendas fideles omnes obligari velit.

Tota autem hujus Encyclicæ promulgationis historia manifestissime evincit, Pontificem eam tamquam infallibilem fidei regulam edidisse.

1. Die 3^a Februarii, 1832, Lamenneius et socii ejus libellum quemdam supplicem ad Gregorium XVI. obtulerunt. Ita autem in hoc libello loquuntur: * "Eja Pater respicere dignare quosdam qui inter humillimos sunt servorum tuorum, et qui de rebellionē insimulantur adversus auctoritatem tuam *infallibilem* simul et suavem. Si vel una ex illorum cogitationibus a tuis aliena sit, illam rejiciunt et abjurant." † Porro Eñs Card. Pacca die 16ª Augusti ad Lamenneium epistolam dedit, ipsius Papæ jussu conscriptam. In hac epistolâ expresse profitetur, Pontificem jam tandem id ipsum perfecisse quod Lamenneius diu postulaverat. Deinde his verbis prosequitur: "Sanctitas Sua tanto minus" a

* Testimonia hæc omnia a Lamenneii opere sumuntur, cui nomen "Affaires de Rome. Caillex et Cie. Paris, 1866-7."

† P. 83. Verba Gallica Latine reddidimus.

judicio promulgando declinare potuit “quod Episcopatus ab omni parte Cathedram hanc Apostolicam obsecraverit, ut a Petri successoris ore *infallibili* decisionem solemnem de doctrinis” tuis “obtinerent.”* Pontifex igitur, per Card. Pacca loquens, aperte profitetur se, in judicio ferendo, votis tum Episcopatus tum Lamenneii ipsius assensisse. Quænam autem fuerant hæc vota? Scilicet ut Pontifex *infallibile* proferret judicium.

2. Die autem octavâ Maii, 1833, hæc ad Archiepiscopum Tolosanum Gregorius XVI. rescripsit. “Litteræ tuæ,” ait, “traditæ fuerunt nobis in eam curam cogitationemque jamdiu incumben-
tibus, ut ex more institutoque sanctæ hujus Sedis . . . *omnes Ecclesie filios opportune edoceremus* quidnam de tristissimo illo argumento . . . sit prædicandum. Memores etiam ex prædecessoris nostri Leonis Magni monitu, tenuitatem nostram Ecclesie præsidere sub illius nomine *cujus fides errores quoslibet impugnat*, probe intelligimus id nobis speciatim commissum esse ut omnes conatus nostros causis impendamus in quibus universæ Ecclesie salus possit infestari. . . . Id nos, Deo bene juvante atque auspice in primis Virgine sanctissimâ, fidenter peregrimus, datis solemni Assumptionis ipsius die ad Catholici orbis antistites Encyclicis Litteris, quibus sanam et *quam unice sequi fas sit* doctrinam *pro nostri officii munere* protulimus” (p. 360). Testatur itaque Pontifex se, in Encyclicâ illâ “Mirari vos,” locutum esse tamquam Petri infallibilitatis hæredem; se illam ad “*omnes Catholicos sanam doctrinam edocendos*” edidisse; denique illam doctrinam esse “*quam unice sequi fas sit.*”

3. Similia omnino ad Episcopum Rhedonensem rescripsit Gregorius XVI. die 5^a Octobris eodem anno (pp. 366–372). Conqueritur Lamenneium nondum orbi Catholico “manifestum” fecisse “ipsum *firme et graviter tenere* ac profiteri sanam illam doctrinam” in Encyclicâ propositam. Conqueritur virum illum “supremam quidem” Papæ “*auctoritatem* revereri, *judicio* autem” ipsius “*doctrinisque traditis* nondum obsecutum fuisse.” Exponit denique quid a Lamenneio requirat: scilicet “ut doctrinam” in “Encyclicâ traditam . . . se *unice et absolute sequi* confirmet, nihilque ab eâ alienum se aut scripturum esse aut *probaturum.*”

* P. 130. Hic etiam verba Gallica Latine reddidimus.

4. Postremo Card. Pacca, jussu Pontificis, aliam ad Lamenneium scripsit epistolam die 28^a Novembris eodem anno: in quâ “Petri oris effatis *infallibilibus*” Lamenneium non sese “subjecisse,” valde dolet (pp. 154-6).

Mirum est revera quot et quam variis modis Encyclicæ hujus infallibilitatem testetur ipse ejus scriptor Gregorius XVI. In totâ Ecclesiæ historiâ ne unum quidem, ut existimo, Actum Pontificium reperietur, de quo indicia indubitiora suppetunt, quod illud Pontifex ediderit cum intentione fideles omnes ad assensum omnino absolutum obligandi.

Ex thesi hâc varia profluunt consecutaria, quæ in sequentibus memorabuntur. Unum tantummodo hic notare libet; scilicet nusquam modo loquendi vehementiori et magis rhetorico Pontificem aliquem usum esse, quam in hâc Encyclicâ. Propositio quæ ait “Asserendam esse ac vindicandam cuique libertatem conscientiæ,” damnatur utpote “error pestilentissimus,” et “deliramentum” potius quam mere “erronea sententia.” “Libertas” nunc existens “artis librariæ” “detrimenta” declaratur, “ac nunquam satis execranda et detestabilis.” Constat igitur determinationem aliquam infallibilem ex Petri Cathedrâ prodire posse, etiamsi per verba vel maxime vehementia et rhetorica exprimatur.

Ex verbis his rhetoricis et vehementibus occasio a quibusdam sumpta est Encyclicæ infallibilitatem denegandi. Effata ejusmodi fore nimis crudelia aliqui clamaverunt, si Encyclica censeatur esse ex cathedrâ; neque quidem in illâ verborum nube et caligine, Catholicum quemquam scire posse cuinam præcisæ determinationi interior assensus debeatur. Sed facile objectioni huic, ut existimo, occurrere potest. *Libris sacris* Catholici omnes infallibilitatem tribuunt longe magis *pervasivam* (ut ita dicam) quam alicui expositioni doctrinali ab Ecclesiâ promulgatæ: in Scripturâ etenim Sacrâ nulla sunt “obiter dicta”; et argumenta ipsa sunt infallibiliter vera. Verba autem SS. Petri et Judæ (vid. 2 Pet. ii. 19, Jud. v. 10-16) non minus vehementia aliquando sunt quam verba Gregorii XVI. S. Paulus etiam locis rhetoricis abundat. Interrogamus igitur adversarios nostros, quomodo satis scire possimus quidnam præcise in locis illis rhetoricis S. Spiritus doceat.

THESIS NONA.

In pluribus Encyclicis Epistolis, et Allocutionibus in
Consistorio habitis, aliisque Apostolicis Litteris,
Pius IX. locutus est ex cathedrâ.

Semel quidem in Pontificatu suo Pium IX. locutum esse ex cathedrâ Catholici omnes agnoscunt; neque enim qui aliter dicat Catholicus esse potest. Locutio autem illa fuit per Bullam dogmaticam "Ineffabilis."

Vocabulum quidem hoc "ex cathedrâ" non omnino univoce usurpatur, quum de *definitionibus fidei* agitur et de aliis definitionibus. In sensu tamen satis proprio Pontifex "ex cathedrâ" loqui dici potest,—etiamsi nullum dogma de fide credendum proponat,—quandocunque doctrinam Catholicam infallibiliter edoceat ut Doctor Universalis. Porro Pium IX. doctrinam Catholicam ita in pluribus Litteris Apostolicis et Allocutionibus revera edocuisse, jam declarandum est.

Et hoc quidem in Encyclicâ "Quantâ curâ" æquivalenter testatur. In primo Encyclicæ illius paragrapho declarat, Romanos Pontifices prædecessores ejus nunquam intermisisse universum Dominicum gregem sedulo enutrire verbis fidei, ac salutari doctrinâ imbuere: immo eos "nihil potius unquam habuisse, quam sapientissimis *Litteris et Constitutionibus* retegere et damnare omnes hæreses et errores qui, Divinæ Fidei nostræ . . . adversi, graves frequenter excitarunt tempestates &c. &c." Hæ autem Constitutiones, ut constat, definitiones illæ doctrinales fuerunt, per quas, omnibus prioribus sæculis, Ecclesia ab hæresibus et erroribus grassantibus immunis servabatur. Certissimum est igitur illas editas fuisse a Pii IX. prædecessoribus, tanquam a Pastoribus Ecclesiæ et Doctoribus Universalibus.

"Jam vero," ita in paragrapho secundo pergit Pontifex, "*illustria prædecessorum nostrorum vestigia sectantes*, nostram extulimus vocem ac pluribus in vulgus editis Encyclicis Epistolis, et Allocutionibus in Consistorio habitis, aliisque Apostolicis Litteris,

præcipuos tristissimæ nostræ ætatis errores damnavimus.” Prædecessores ejus hæreses et errores damnaverant per “Litteras et Constitutiones” ex cathedrâ editas: et Pius IX. profitetur se “eorum vestigia sectatum esse” in damnandis “præcipuis nostræ ætatis erroribus.” Hæ damnationes igitur editæ sunt *ex cathedrâ*. Continebantur autem, ut ipse ait, in pluribus Encyclicis, Allocutionibus, Litteris Apostolicis: Encyclicæ igitur illæ, Allocutiones, Litteræ Apostolicæ, editæ sunt ex cathedrâ.

“Ac præsertim,” ait Pius IX., “nostrâ primâ Encyclicâ Epistolâ die 9^a Novembris, 1846, vobis scriptâ, binisque Allocutionibus, quarum altera die 9^a Dec., 1854, altera vero 9^a Junii, 1862, in Consistorio a nobis habita fuit, monstrosa opinionum portenta damnavimus, quæ hâc potissimum ætate cum maximo animarum damno et civilis ipsius societatis detrimento dominantur, &c. &c.” Quum autem Pontifex opinionum quædam portenta, quâdam ætate dominantia, solemniter damnat, procul omni dubio loquitur ex cathedrâ: in illâ igitur Encyclicâ et binis illis Allocutionibus Pius IX. locutus est ex cathedrâ.*

THESIS DECIMA.

Deus Pontificem minime obligavit ad formam aliquam determinatam loquendi ex cathedrâ. Tantummodo requiritur, quod vel in ipso illo Acto Pontificio, vel alio quocumque modo, intentionem Ecclesiæ totius edocendæ Papa satis manifestet.

Ne unus quidem, ut existimo, reperiri potest theologus, qui explicitè sentiat Pontificem a Deo ad formam aliquam determina-

* Sponte confiteor me, dum thesim hanc in scriptis meis quibusdam exponerem, illam ulterius quam par sit extendisse. Existimavi enim omnia illa Pii IX. Acta edita fuisse ex cathedrâ, in quibus notantur propositiones postea in Syllabo reprobatæ. Hanc autem sententiam nunc revoco. Graves enim theologi me monuerunt, ex hoc solum quod Acta illa in Syllabo citentur, *generatim* probari non satis posse ea ex cathedrâ prodixisse; sed singula esse seorsim perpendenda.

tam loquendi ex cathedrâ esse obligatum. Attamen non raro per incuriam, ut mihi quidem videtur, ita hic vel ille theologus argumentatur, quasi *implicite* existimet hanc obligationem existere. Si sermo sit de Bullis Dogmaticis, hoc unum notare sufficiet; scilicet illas non nisi medio fere ævo in usum venisse. Omnes locutiones, quæ ex Petri Cathedrâ per multa sæcula prodierunt, formam aliam induerunt, non autem formam Bullæ Dogmaticæ.

Aliqui sunt forsitan, qui thesim hanc quidem non negant, sed qui per aliam viam vim ejus legitimam eludunt. "Progressu temporis evenit," ita forsitan argumentabuntur, "ut Pontifices Bullas Dogmaticas eligerent, tanquam media exclusiva ad Universam Ecclesiam edocendam. Ex quo tempore usus hic prævaluit, quando-cunque Pontifex per aliam formam loquitur, satis ostendit se non velle ex cathedrâ docere, nec fidelium assensum obligare."

Primo autem responderi potest, nullâ unquam ætate usum illum prævaluisse non docendi ex cathedrâ nisi per Bullas. Si unquam mos ille viguit, certe sæculo decimo septimo vigeat: et tamen hoc ipso sæculo Fenelonium damnavit Innocens XII. non per Bullam sed per Breve. Damnationem autem hanc fuisse ex cathedrâ, nemo unquam dubitavit.

Sed demus, si placeat, Pontifices per aliqua sæcula non nisi per Bullas locutos esse ex cathedrâ: nullum argumentum pro adversariorum nostrorum conclusione inde aliquatenus confici posset. Nemo asserere audebit, Pontifices qui in iis sæculis regnaverunt successores suos ad eundem modum loquendi obligare voluisse; aut potuisse, etiamsi voluissent. Pius IX. vero, ut jam vidimus, testatur se pluries ex cathedrâ locutum esse per Encyclicas, Allocutiones, aliasque Apostolicas Litteras: Gregorius XVI. declarationem non absimilem promulgavit (videatur Denzinger, n. 1486); immo et Encyclicam "Mirari vos" certissime ex cathedrâ edidit. Etiamsi igitur mos aliquando apud Pontifices viguisset non loquendi ex cathedrâ nisi per Bullas, Gregorius XVI. et Pius IX. diserte pronuntiaverunt se morem illum non amplius servare.

THESIS UNDECIMA.

Locutio quædam potest esse ex cathedrâ, etiamsi obligatio assensum præstandi non diserte exprimatur, sive per vocem “anathema” seu alio quocunque modo.

Ut alia omnia exempla præteream, veritas hujusce thesisi evincitur ex Encyclicâ “Mirari vos.” Quamvis enim, ut vidimus, extrinsece manifestissimum fecerit Gregorius XVI. Catholicos omnes ad assensum doctrinæ inibi expositæ præstandum teneri, in ipsâ tamen Encyclicâ hoc non explicite affirmavit. Idem prorsus de S. Leonis ad S. Flavianum Epistolâ dicendum est, et de pluribus aliis.

THESIS DUODECIMA.

Locutio quædam potest esse ex cathedrâ, quæ, quoad ipsam ejus formam, ad Ecclesiam Universam non dirigatur: quæ v.g. ad episcopum aliquem vel etiam laicum inscribatur.

Locutio ex cathedrâ nihil aliud est, quam locutio in quâ ex auctoritate Apostolicâ totam Ecclesiam edocere Pontifex intendit, et intentionem illam satis manifestat. Theologos autem qui hanc veritatem exponere voluerunt aliqui sinistre interpretati sunt, quasi necesse esset omnes locutiones ex cathedrâ, *quoad ipsam formam*, ad Universam Ecclesiam dirigi. Sed hæc est merissima hallucinatio. Quoad ipsam formam, Actum aliquod Pontificium ad totam dirigatur Ecclesiam, si ad omnes episcopos inscribatur; aut multo magis si (sicut Bullæ “Unigenitus” et “Auctorem

Fidei) ad omnes fideles. Ipsa autem Bulla “Ineffabilis,” quoad *formam*, non ita ad Ecclesiam Universam directa est. Et ut quam plurima prætereamus exempla, S. Leonis celeberrima ad Flavianum Epistola veritatem thesisi hujus invictissime demonstrat.

Quin et Benedictus XIV. quum ad Archiepiscopum Sancti Dominici rescriberet die 5^a Dec., 1744, “Scribimus,” inquit, “non ex auctoritate Apostolicæ Sedis . . . sed meram sustentantes personam Doctoris privati: . . . neque enim visa nobis est ea quæstio Pontificiæ decisionis *oraculo* indigere.” “Oraculum igitur Pontificiæ decisionis” edere potuisset, in rescribendo ad quæstionem unius Episcopi.

THESIS DECIMA TERTIA.

Si in Epistolâ aliquâ Pontificiâ declaretur aliquam propositionem esse hæreticam, erroneam, temerariam, &c., vel esse revelatam, certam, Catholicam, &c., Epistola ea ex cathedrâ prodiisse plerumque censenda est.

Ita fere Murray de Ecclesiâ, d. 20, n. 115; qui hanc rationem subjungit: “ut enim fides pura teneatur, res est quæ ad Universam Ecclesiam, ad omnes et singulas ecclesias, ad omnes et singulos fideles, ex æquo pertinet.” Porro Pontifex, eo ipso quod vocabulis hujusmodi utatur, satis innuit se obligationem velle exprimere, quâ Catholici omnes obstringuntur, ad declarationem ejus absoluto prorsus assensu amplectendam.

Nihilominus temperatione quâdam et explanatione thesis hæc indigere nobis quidem videtur. Fieri enim potest ut Catholicus quidam—v.g. rex aliquis aut imperator—ex ignorantia propositionem aliquam teneat, quæ per universam Ecclesiam, utpote censurâ digna agnoscatur; vel propositionem rejiciat, quæ per universam Ecclesiam nota sit ut Catholica et certa. Pontifex

igitur virum talem monere potest, non tanquam Doctor Universalis, sed tanquam Ecclesiæ Gubernator Doctrinalis.

Exceptio tamen hæc parvi admodum est momenti. Pontificis enim testimonium, quod doctrina quædam per universam Ecclesiam cognoscatur ut certa, in praxi vix minorem sortietur effectum, quam si doctrinam illam declaret ex cathedrâ. Pius IX. v.g. monuit Victorem Emmanuelem, "*doctrinam esse Ecclesiæ Catholicæ*," quod unio conjugalis non possit esse inter Christianos nisi in Matrimonii Sacramento. Si Pontifex testificari voluit Catholicos moraliter omnes per orbem terrarum ita sentire, testimonium ejusmodi æquivalet fere locutioni ex cathedrâ. Si autem satis sciret aliquos esse non stricte Acatholicos qui de veritate illâ dubitent, et tamen pronunciaret doctrinam illam Catholicam esse et certissimam, tum proculdubio tanquam Doctor Universalis rem determinavit.

THESIS DECIMA QUARTA.

Omnes errores, qui in Syllabo recensentur 8^a die Dec. 1864 promulgato, a Pio IX. ex cathedrâ reprobati sunt.

Hujusce thesis veritas—ex quo tempore Syllabus edebatur—magis magisque in dies manifestam se fecit, ex modo loquendi et agendi tum Pii IX. tum episcoporum.

1. Card. Antonelli ex Pii IX. jussu Syllabum hunc ad omnes Episcopos perferendum curavit, utpote in quo recensebantur "errores et perniciosæ doctrinæ quæ a Pontifice reprobatae ac proscriptæ sunt." Eo ipso autem (ut jam diximus) quod Pontifex errores hos "reprobatos et proscriptos" appellet, satis innuit obligationem se velle exprimere, quâ omnes Catholici obstringuntur, errores hos prorsus rejiciendi.

2. Si scire velimus quomodo Syllabum hunc a fidelibus accipi Pius IX. voluerit, videamus quomodo in ipsâ Urbe, annuente

Pontifice, is fidelibus proponeretur. Em^{us} Card. Patrizi, Pii IX. in Urbe Vicarius, quum, anno 1865, "invitationem" suam "sacram" emitteret ad Quadragesimæ dies observandos, de Encyclicâ "Quantâ curâ" et simul de Syllabo verba fecit. Pronuntiavit autem duo hæc Acta "tanquam ipsum Dei verbum" a fidelibus accipi debere.

3. Similiter locuti sunt episcopi, quibus per orbem terrarum, cum Petri sede conjunctis, munus Ecclesiam docendi a Deo commissum est. Exemplo sint episcopi Galliæ. Syllabum hunc—una cum Encyclicâ "Quantâ curâ" cui annexus est—"regulam fidei" vocant "infallibilem"—"obligatoriam in Christianorum conscientiam"—"Symbolum" quoddam fidei quasi "Credo"—"veritatis oraculum infallibile"—cui "docilitatem mentis et cordis debent episcopi"—quod ab omnibus Catholicis "plenam et perfectam adhæSIONem spiritûs et cordis" postulet—Bullæ "Unigenitus" in auctoritate par, &c. &c.* Ne unus quidem per orbem terrarum episcopus palam declarationibus his contradixit.

4. Postremo—quod omnium est maximum—Pius IX. vivo oraculo mentem suam disertissime aperuit. Die enim 17^a Jun. 1867, ita ad episcopos locutus est:—"Encyclicam 'Quantâ curâ' necnon et 'Syllabum' coram vobis," ait, "nunc confirmo et vobis iterum *tamquam regulam docendi propono.*" Quæ autem episcopis regula est docendi, procul omni dubio fidelibus regula est credendi.

QUÆSTIO PRIMA.

An quoties Pontifex in expositione quâdam doctrinali fideles omnes quid ab eis pro certo tenendum sit edoceat, eo ipso ex cathedrâ loqui censendus sit.

Quæstioni huic affirmative esse respondendum, in argumentis meis Anglice scriptis pro concessio semper assumpsi. Tritissimum

* Ipsa episcoporum verba citata reperies in opere meo Anglice scripto, "On Doctrinal Decisions which are not Definitions of Faith," pp. 86—91.

sane effatum est apud omnes theologos, Pontificem loqui *ex cathedrâ* quotiescunque loquatur ut *Doctor Universalis*. Quodocunque autem in expositione quâdam doctrinali fideles omnes quid ab eis pro certo tenendum sit edoceat, existimavi eo ipso (ex vi termini) eum loqui ut Doctorem Universalem. Hanc sententiam tanquam indubitatam exprimit Bouix in loco mox citando : et Murray etiam ait (de Ecclesiâ, d. 20, n. 114) : “ Vix fieri potest ut doctrinam aliquam universæ Ecclesiæ proponat ” Pontifex “ nisi *coactive* ; etsi id fieri possit in Epistolâ ad aliquem episcopum.”

Graves tamen et gravissimi quidam hodierni theologi, ut mihi jam compertum est, aliter censent. Censent videlicet Pontificem —etiam quum fideles omnes quid ab eis tenendum sit edoceat— non semper loqui tanquam Doctorem Universalem. Censent eum in declarationibus hujusmodi aliquando loqui, ex auctoritate quidem pascendi sibi divinitus commissâ, non tamen *ex totâ ejus extensione* ; eum aliquando universam quidem Ecclesiam edocere, sed non infallibiliter ; seu (ut rem forsitan eandem paullo aliter exprimamus) eum doctrinam quandam aliquando universæ Ecclesiæ tenendam proponere, non tam utpote Doctorem Universalem, quam utpote Universalem Gubernatorem Doctrinalem. Addunt tamen hi theologi et urgentissime quidem inculcant, neminem Catholicum a doctrinis ita declaratis posse interius dissentire, absque violatione debitæ submissionis erga magisterium divinitus constitutum.

Nodo huic solvendo me imparem profiteor. Si autem distincte intelligatur quod hi theologi indubitatissimum existimant—scilicet declarationibus hujusmodi Pontificiis a quovis Catholico firmum deberi assensum interiorem,—res tota in praxi parvi erit momenti. Equidem ad responsionem affirmativam adhuc valde propendo.

QUÆSTIO SECUNDA.

An Congregationum Romanarum ea omnia decreta doctrinalia, quæ Pontificis confirmationem ex-

presse et verbis conceptis præ se ferunt, pro Pontificis decisionibus infallibilibus habenda sint.

Affirmative huic quæstioni respondet Bouix in opere percelebri “de Curiâ Romanâ.” Ita enim loquitur (p. 480) :—

“Infallibilia sunt” Congregationum Romanarum decreta doctrinalia “quando eduntur quidem nomine Sacræ Congregationis, sed de *speciali mandato* Papæ, aut accedente ipsius *confirmatione*.

“1° In casu accedentis Pontificiæ *confirmationis*, patet decretum ipsimet Pontifici esse attribuendum ; siquidem illud confirmando suum facit. Et cum aliunde sit dogmaticum et publicetur, per illud Summus Pontifex universalem Ecclesiam docere censendus est ; ac proinde, infallibile sit ejusmodi decretum necesse est.

“2° Infallibile etiam est decretum dogmaticum, Sacræ Congregationis nomine editum, si publicetur *de speciali mandato* Pontificis. Hoc ipso enim quod Summus Pontifex, habitâ notitiâ de aliquo ejusmodi decreto dogmatico, vult et jubet illud publicari, ipsum approbat ac suum facit. Proinde ipsemet judicat ac definit id ipsum quod in decreto definitur. Ergo non minus valebit istud decretum, quam si a Pontifice ipso immediate et ipsius nomine ederetur et publicaretur. Ergo et per ipsum censendus est Pontifex tanquam Universalis Doctor, ac proinde infallibiliter, de dogmate pronuntiare.”

Eandem sententiam in iis quæ Anglice scripsi amplexus sum ; permotus non tantum auctoritate gravissimi theologi jam citati, sed testimoniis etiam quibusdam quæ ad rem facere videbantur. Pius IX. enim, in Epistolâ ad Archiepiscopum Coloniensem die 15^a Junii 1857 datâ, de decreto quodam locutus est quod de Guntheri libris Congregatio Indicis promulgaverat. “Quod quidem decretum,” ait Pius IX., “*nostrâ auctoritate sancitum, nostroque jussu vulgatum*, sufficere debebat ut quæstio omnis *penitus dirempta conseretur* ; et omnes qui Catholico nomine gloriantur, clare aperteque intelligerent sibi esse omnino obtemperandum, et sinceram *haberi non posse* doctrinam in Guntherianis libris contentam.”

Ejusdem rei exemplum præbere videbantur controversiæ Lovanienses de Traditionalismo. (Etenim die 30^a Augusti 1866 Eûs Card.

Patrizi, jussu Pii IX. ad Belgii episcopos scribens, de "decretis" quibusdam "Sanctæ Sedis" loquitur quibus "viri Catholici id muneris habent ut *plene, perfecte, absoluteque* se subjiciant; ex medio sublatis contentionibus quæ *sinceritati assensûs* officerent." Quænam autem fuerunt hæc "decreta Sanctæ Sedis"? In eâdem epistolâ quæstioni huic Card. Patrizi respondet. "Decreta" hæc "Sanctæ Sedis" non alia sunt nisi "responsiones Sacrarum Congregationum S. Officii et Indicis, Summi Pontificis auctoritate sancitæ," et sanctionem illam præ se ferentes.

Die autem 1^a Augusti Belgii episcopi Pontificem certiore fecerant, quod aliqui ex professoribus illis, quorum placita in decisione Apostolicâ reprobata sunt, interiorem assensum decisioni illi denegarent. "*Disciplinarius est,*" aiebant, "non doctrinalis: *docere* non possumus ea quæ sunt reprobata, sed *corde servare* licet ea quæ publice docebamus." Objectioni huic Ems. Card. Patrizi ea rescribit, "quæ nomine SSmi Patris" Belgii episcopis fuerunt "significanda." Jussu igitur Pii IX. aperte declarat, professores illos "id muneris habere" ut decretis illis "*plene, perfecte absoluteque* se subjiciant." Exigere autem ut Catholici *plene, perfecte absoluteque* se quibusdam decretis subjiciant, nihil aliud esse videtur quam declarare decreta illa promulgata esse ex cathedrâ.

De hâc quæstione tamen idem fere mihi accidit quod et de priori. Postquam enim ita scripseram, inveni graves quosdam theologos hodiernos sententiam hanc non confirmare. Theologi hi minime inficiantur Pontificem *aliquando* ex cathedrâ loqui per decreta hujusmodi doctrinalia; sed rem *semper* se ita habere non censent.

Anceps igitur hæreo; nec quidquam de hâc controversiâ asserere audeo. In hoc autem casu, sicut et in priori, res tota in praxi parvi erit momenti. Pro certissimo enim hi theologi habent, omnibus hujusmodi decretis firmum a quovis Catholico deberi assensum interiorem. De hâc re videatur Thesis Decima Septima.

THESIS DECIMA QUINTA.

Omnibus definitionibus Pontificiis ex cathedrâ editis,
quibus Episcopatûs consensus accesserit, debetur
(objective saltem) sub mortali assensus interior
firmus et absolutus, tanquam infallibiliter veris.

Addidimus parenthesim illam “quibus Episcopatûs consensus accesserit,” ne de Gallicanismo verba faceremus. Addidimus verba “objective saltem,” quia obligationis hujus (quoad totam ejus extensionem), facile dari potest ignorantia invincibilis.

Hujusce autem thesis veritas ex ipsis fere terminis innotescit. Quum Pontifex loquitur ex cathedrâ, omnes fideles obligari vult ad assensum interiorem et absolutum determinationi suæ, tanquam infallibiliter veræ, præstandum; loqui enim ex cathedrâ *nihil aliud est* nisi hoc velle. Obligationem autem hujusmodi sub mortali esse, et non tantummodo sub veniali, omnes concedent.

Thesim hanc ad praxim alius aliter reducet, prout ratio postulerit systematis illius moralis quod amplectatur. Probabilismum nos quidem sequimur; et quid juxta probabilistarum placita de hâc re dicendum sit, considerabimus. Pontifici autem ex cathedrâ loquenti episcopos vocem suam addidisse, ubique supponemus.

1. Acta quædam Pontificia ejusmodi sunt, ut nemo certo scire possit an ex cathedrâ prodeant. Quod ad doctrinam attinet in his Actis traditam, nemo ad assensum absolutum doctrinæ illi præstandum formaliter obligatur tanquam infallibiliter veræ, nisi obligatio aliqua ex aliâ quâcunque causâ proveniat.

2. Acta quædam Pontificia ejusmodi sunt, ut hic vel ille doctus theologus satis sibi persuadere possit ea ex cathedrâ prodire; quamvis graves alii et satis multi auctores aliter sentiant. Doctus ille theologus ad assensum absolutum iis præstandum formaliter obligatur, tanquam infallibiliter veris: obligationem autem illam aliis non potest imponere, sive in Sacramento Pœnitentiæ sive aliâ quâcunque occasione.

3. Acta alia denique sunt, de quibus nulla existit solida proba-

bilitas, intrinseca seu extrinseca, quod non sint locutiones ex cathedrâ. Hoc verum est, ut mihi quidem videtur,—ne de Bullis Dogmaticis loquar et aliis similibus—de Encyclicis “Mirari vos” et “Quantâ curâ;” necnon et de Syllabo; et de aliis quidem Encyclicis et Allocutionibus et Epistolis Apostolicis non admodum paucis. Certa est igitur obligatio doctrinæ in his Actis traditæ, tanquam infallibiliter veræ, assentiendi. Non semper tamen confessarius pœnitentem de obligatione etiam certissimâ admonere tenetur, quæ a pœnitente illo invincibiliter nesciri potest. In quocunque igitur casu occurrente, varia rerum adjuncta sacerdos perpendet, et Dei gloriæ pro viribus consulat.

THESIS DECIMA SEXTA.

Quum omnes Pontifices, qui quâcunque occasione de materiâ eâdem agunt, uno ore ac sensu conveniunt et collimant ad aliquid idem ad doctrinam Catholicam pertinens asseveranter absoluteque pronuntiandum—etiamsi id non explicite docuerint ex cathedrâ—illorum tamen consensus habendus est tanquam indicium certum doctrinæ in Sanctâ Sede permanentis, quæ igitur infallibiliter sit vera.

Ita his fere verbis Pater Martin e Societate Jesu in opere egregio “de Matrimonio et potestate ipsum dirimendi” (tom. ii. p. 521).

Thesis hæc, ut existimo, vim habet magnam ad difficultates aliquas solvendas, quæ ex supra dictis excogitari possunt. Quamvis enim demus non admodum pauca esse Acta illa Apostolica, de quibus certe constare non possit an ex cathedrâ prodeant;—tamen vix et ne vix quidem Actum aliquod Pontificium reperiendum est,

doctrinam aliquam alicujus momenti ut certam inculcans, quæ non aliunde dignoscatur ut Sanctæ Sedis doctrina constans adeoque infallibilis.

Cujusmodi autem effata sunt illa, de quibus in hâc thesi sermo est? Hoc optime explicat idem P. Martin. "Testimonia" sunt "quæ diversis temporibus protulerunt SS. Pontifices, non quidem ut solemniter et ex cathedrâ docentes, neque ut doctrinam defini-entes omnibusque fidelibus credendam indicentes, sed tamen ut SS. Pontifices munus supremum, sive fideles sive ipsos pastores docendi ac confirmandi, veram doctrinam defendendi atque tuendi erroresque corrigendi, exercentes. Unde ea sunt hæc testimonia, quibus exprimitur mens sensus doctrinaque SS. Pontificum, non ut doctorum privatorum sed ut SS. Pontificum; scilicet hos aut illos . . . docendo, aliquam veritatem ut jam vel anteriore definitione vel suâ doctrinâ constanter traditâ fixam ratamque declarantium" (p. 482). Seu, ut rem eandem aliter dicamus, effata sunt Pontificum Pontificie loquentium sed non ex cathedrâ; effata quæ Pontifices proferunt, non utpote Doctores Universales, sed utpote Ecclesiæ Gubernatores Doctrinales.

Quænam autem probatio hujusce thesisi offerri potest? Patrem Martin iterum audiamus. "Quamvis," ait, "in aliquo unius S. Pontificis testimonio singulari cerni aliquando possit mera illius ut doctoris privati opinio, attamen cum multi SS. Pontifices" in unum consenserint "certum est ipsos non exponere meram opinionem. Alioquin occurreret ea *loquendi et sentiendi diversitas* quæ semper occurrit inter doctores privatos de re dubiâ opinantes; quum doctor privatus, ex eo quod creetur in S. Pontificem, non illico quasi induat meras prædecessoris sui opiniones. Sed illorum consensus habendus est ut speciale argumentum doctrinæ, vel jam definitæ, vel saltem fixæ, constantis, ac *in Sanctâ Sede permanentis et firmatæ*: quia reipsa non aliam potest habere causam consensus iste eorum unanimis et constans" (p. 521).

Jam vero doctrina aliqua "in Sanctâ Sede permanens et firmata" proculdubio infallibiliter est vera. "Ad hanc enim Ecclesiam propter potiore principalitatem necesse est omnem convenire ecclesiam, hoc est eos qui sunt undique fideles; in quâ semper ab his qui sunt undique conservata est ea quæ ab Apostolis est traditio." Nec minus luculente hoc sæculo decimo nono docet

Pius IX. quam tertio docuerit S. Irenæus. “Hæc Romana Beatissimi Petri Cathedra fidem a Christo traditam integram inviolatamque semper servavit eamque fideles edocuit, omnibus ostendens salutis semitam et *incorruptæ veritatis doctrinam*.” (“Qui pluribus,” 9^a die Nov. 1846.) “In quâ [Romanâ Ecclesiâ] extat ejusdem fidei irreformabile magisterium a Divino Redemptore fundatum.” (“Noscitis et nobiscum,” 8^a die Dec. 1848.) Ecclesia Romana “est Catholicæ veritatis et unitatis centrum, in quâ solum inviolabiliter fuit custodita religio, et ex quâ traducem fidei reliquæ omnes ecclesiæ mutuuntur oportet.” (“Ineffabilis,” die 8^a Dec. 1854.)

Porro nec pauca sunt ea, nec parvi momenti, de quibus a satis longâ Pontificum serie fixa quædam doctrina semper tradita est. De quæstionibus variis philosophicis, de Ecclesiæ potestate temporali, de mutuis sacerdotii et imperii relationibus, de Pontificis principatu civili, de libertate conscientiæ et artis librariæ, de juventutis institutione quam vocant mixtâ, Pontifices indole prorsus diversi, in diversis prorsus rerum adjunctis, nunquam diverse locuti sunt. Unanimitas autem hæc, ut P. Martin argumentatur, ad nullam aliam causam referri potest, nisi ad constantem et permanentem in Sanctâ Sede traditionem.

THESIS DECIMA SEPTIMA.

Decreta doctrinalia a Congregationibus Romanis promulgata maximæ sunt auctoritatis. Illis interior quidam et firmus assensus a quovis Catholico debetur, licet non omnino (si ita loqui liceat) irreformabilis. Idem a fortiori dicendum est de Pontificis declarationibus doctrinalibus (si quæ sint) doctrinam aliquam tanquam a quovis Catholico pro certâ tenendam docentibus, quæ non stricte sint infallibiles.

Thesis hæc si admittatur, nullus fere in praxi difficultati aut obscuritati locus in hâc materiâ relinquetur. Namque si omnibus his declarationibus firmus assensus a quovis Catholico debeatur, ad speculationem magis quam ad praxim spectabit, quærere quænam ex illis sint stricte infallibiles; et quibusnam idcirco præcipiatur assensus, non firmus solummodo sed et omnino absolutus et irreformabilis.

Pro hâc autem thesi ineluctabile argumentum ab Ecclesiæ auctoritate sumitur. Ecclesia falli non potest in iis quæ ad fidem moresque spectant. Ecclesia autem illos semper impense laudat qui Congregationum Romanarum decretis intellectum subjiunt, eos vero reprobat qui id facere recusant. Hoc autem fieri non potuit, nisi decretis illis subjectio intellectûs vere deberetur.

Non raro quidem contra hanc thesim objicitur, quod propositioni nulli firmus assensus deberi possit, nisi quæ vel per argumenta evidentia demonstretur, vel infallibiliter declaretur. Rem autem revera non ita se habere, ex multis patet exemplis. 1. Titius v. g. in non paucis actionibus, iisque solis mihi cognoscibilibus, se exhibet virum bonum, quamvis sit pessimus. Firme existimare teneor eum revera esse bonum; et ita quidem teneor, ut graviter peccarem si eum pro viro pravo haberem. 2. Religiosum intellectum suum Superioris judicio firmiter subjicere, res est—testante S. Ignatio—non culpâ sed summâ laude digna. 3. Rusticus, quem parochus res fidei et morum edocet, omnibus iis, quæ parochus tanquam certa proponit, firmiter assentire tenetur. Et mille alia similia suppetunt exempla.

Jam vero in nullo ex his exemplis tam gravis datur ratio assentiendi quam in casu proposito. In Ecclesiâ Romanâ—ut Pii IX. verba iterum citemus—“extat fidei irreformabile magisterium a Divino Redemptore fundatum”; in eâ “solum inviolabiliter fuit custodita religio”; ex eâ “traducem fidei reliquæ omnes ecclesiæ mutuentur oportet.” Congregationes autem, de quibus sermo est, in plenâ traditionis Romanæ luce versantur. In rebus igitur quæ ad Depositum custodiendum pertinent, etiamsi Ecclesia de eâ re nullum vel præceptum vel consilium edidisset, Catholicus aliquis insanire fere videretur, qui Congregationum harum judicium judicio suo non fidentissime anteponeret.

Hæ autem Congregationes non tantummodo judicium suum

utpote suum promulgant. Auctoritatem illis commisit Pontifex, tanquam Ecclesiæ Gubernator Doctrinalis, fideles omnes in viâ sanæ doctrinæ dirigendi. Peccaret igitur contra debitam obedientiam, qui earum decisionibus non firmum præstaret assensum.

Idem autem, ut manifestissime constat, a fortiori dicendum est de Pontificis ipsius declarationibus doctrinalibus (si quæ sint) doctrinam aliquam tanquam a quovis Catholico pro certâ tenendam docentibus, quæ non sint stricte infallibiles. An dentur ejusmodi declarationes, ut jam diximus, res est dubia.

CONCLUSIO.

Hæc a me compendiose et imperfectissime dicta sint. Non opus est addere, me omnia Sanctæ Sedis infallibili judicio humillime subicere. Quin et theologos enixe flagito—prout in Præfatione etiam flagitavi—ut errores meos dignentur corrigere et veritatem de re totâ patefacere.

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF.

...the
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

CONCLUSION

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

